

løgtingsvalið '90

Skattur

Fyri einum 20 árum síðani fingur vit eitt nýtt slag av fakfólki til landið. Tað vóru teir sonevndu stats-

autoriseradu revisorarnir. Serliga tveir av hesum fakmonnum hava síðan sett síni sjóasku spor í føroyska búskapin og samfelagið sum heild. Áðrenn hesir komu heim høvdu vit eitt sunt vinnuliv og ein sunnan flota. Fiskiflotin var allur endurnýggjaður seinastu 10 árin. Vit høvdu allar linubátarnar, nakrar góðar trolarar, nótaskip, nakrar sluppir sigldu enn, umframt útróðrarflotan. Vit høvdu ein sunnan og rennablan flota, ið ennát gav yvirskot. Vinnulivið

megnaði ennát at gjalda skatt hesi árin.

Hetta nýggja slagði av fakfólki fortaldi vinnulivsmonnum, at virki og skip máttu ikki rinda skatt. Nei, teir skuldu heldur investera. Men vinningurin var alt ov litil at investera einsamallur, og tí blivu stór lán tikin, fyri at iløgurnar kundu gerast, iløgur, sum einans høvdu tí endamáls at sleppa virkjum og persónum frá at rinda skatt.

Skattalógin hevur tíverri verið soleiðis háttað, at hon beinleiðis hevur eggjað til stórr og størri lánøkta.

Alt hetta lærdu hesir nýggju fakmennir

vinnulivsmenn, og láni- byrðan vaks og vaks sum eitt kavablað, ið farið var á rull.

Tá ið so javnaðarmenn fýltust á og royndu at tala at, segði ein av hesum fakmonnum, Pauli Ellefsen av navni, at politikarnir skuldu halda fingrarnar burtur frá vinnulivinum, og at hann hevði nógv betri álit á vinnulivsmonnum enn á politikarum.

I dag siggja vit, hvat hetta álit hevur kostað okkum. Vinnan og samfelagið eru koyrd rimmarföst av hesari skuld. Vorðið sum ráðgevar, vinnulivið hevði.

Ein annar av hesum fakmonnum spældi eitt slag av Tove Ditlevsen, hann var brævkassarektorur í skattamálum í einum av tíðindablaðunum. Hann bleiv seinni lögmaður í 2

ár.

Minnist serliga eitt svar, Sundstein gav einum manni, ið hevði ilt í pengapunginum, og sum spurdi, um hann kundi gera so ella so. »Tillukku«, tú hevur funnið fidusina!« svaraði Jógvan Sundstein. Hetta sigur jú alt. Við fidusum hava tey mógvandi sloppið sær undan skatti. Ja, ein skuldi næstan trúð, at fidusirnar vóru har fyri ein ávisan samfелagsból. Og fann hesin bólur ikki sjálvur holni og fidusirnar, vóru ráðgevararnir altið til reiðar at hjálpa fyri eina hóskaði samsýning, sjálvandi. Vinnan og samfelagið eru útblóð, meðan ráðgevararnir sita mógvandi í sinum glæstri borgum. Og oman á alt valdu vit hesar til lógmenn.

Javnaðarflokkurin hev-

ur sett sær fyrri at steðga fidusmakarum. Til tess krevst ein nýggj skattalóg, og hon er í gerð. Tjóðveldisflokkurin tosaði um milliardina, ið gekk leys, men rætti ikki hond frá síðu at steðga hesum.

Rentuspekulantarnir og órimuligar avskrivningar verða steðgaðar við brestin. Marginalskattamarkið skal lækkast, soleiðis at tað aftur skal loysa seg at arbeiða. Av tí síðstu krónuni skalt tú ikki gjalda meir enn 50 oyru, sum nú er rindar tú 70 oyru av síðstu krónuni. Typpa vit holni, og steðga vit ísamum spekulatiónum og avskrivningum, sleppur hin einstaki lættari og tað er hetta, ið javnaðarflokkurin in miðar imóti.

Dan Reinert Petersen

Valevni Javnaðarfloksins



Dan R. Petersen

Eysturoy

Nakað um skúlapolitikk

Síðan javnaðarflokkar á fyrsta sinni vórðu stovnaðir, hava teir havt sum mál at stríðast fyri áhugamálum verkamanna. Serliga hava teir verið settir í samband við stríðið fyri at fáa hægri lön, betri arbeiðsumstøður, styttri arbeiðstíð og trygd, tá arbeiðsorkan viknar.

Men tað eru nógvar onnur mál, sum javnaðarflokkar hava stríðst og stríðast fyri, og millum tey mest týðningarmiklu er ein góður fólaskúli og møguleikar hjá øllum at fáa útbúgving.

Eisini í virkisráð Føroya Javnaðarfloks verður dentur lagdur á hetta. Har stendur, at eitt av aðalmálunum er at geva tí einstaka móguleikar stóðugt at mennast og trivast og at byggja út og bota um útbúgvingarmøguleikarnar.

Góð skúlagongd er ein tann besti vegur at geva menniskjum eitt ríkt og gott liv, har tann einstaki kann gera vart við seg og vera við til at skapa eitt betri og menniskjavinarligari samfelag.

Vit hava her í Føroyum nú tey nógvu seinastu árin sett á stovn nógvar skúlar, og vit nýta væl av peningi til skúla- og útbúgvingarekið.

Vit hava nógvar skúlar og útbúgvingar til tey 16-19 ára gomlu, og alt gott um tað. Men vit mugu á sanna, at flestu hesar eru uttan samband við hvørja aðra.

Her má broyting koma í. Vit mugu fara undir at gera nýggja útbúgvingarskipan fyri tey 16-19 ára gomlu við felags stóðisári. Meiri samskipan og nærri samstarv skal vera millum lærlinga, sjómanna, fiskivinnu-, handils- og HF- og studentaskúlaútbúgvingarnar.

Vit hava eisini fleiri hægri útbúgvingar, og flestu hesar hava søguligar grundgevingar fyri, at tær í sinari tíð eru settar á stovn. Men vit mugu á sanna, at vit her í Føroyum ongantið hava gjørt kanningar av og metingar um, hvør tørvurin er á hægri útbúgvingum.

Her má broyting koma í, og meting má gerast um, hvørjum sløgum av útbúgvingum tørvur er á nú, og hvør tørvurin verður í framtíðini.

Á hesum grundarlagi skulu vit gera heildarætlan fyri allar hægri útbúgvingar í Føroyum. Eisini verður neyðugt at vísa á, hvørjar útbúgvingar mugu fáast uttanlands.

Ein málvisur og væl

Valevni Javnaðarfloksins



Marita Petersen

Suðurstreymoy

fyriskipaður útbúgvingarpolitikkur er ein av týðningarmiklastu tættunum fyri at tryggja livmøguleikarnar og trivnaðin í framtíðini.

Marita Petersen

Keyptur ella seldur!

Rættvisi er ein mangulvara í Føroyum í dag. Betring er í væntu, um vit endavenda flokjustampinum og greiða hann frá hinum endanum.

Javnaðarflokkurin er stuðulin hjá tær og mær, snøgt sagt hevur tú møguleikan at gera tína ávirkan á landsins rættvisi nú 17. nov. 90, og skal leggjast afturat, at aftan á krossin kemur eisini ein dagur, og er tað tá tú kanst siggja og hoyra um broytingarnar, og framgongd teirra.

Føroyar eru í dag eitt paradís fyri amatørítróttin. Sammeta vit við grannalond okkara, hava vit lutfalsliga nógvar fólk innan ítróttin, og er tað ein gleðilig stóða hjá einum landi at vera í.

Samanhaldið og kappingarhugurin er tað, sum vit siggja mest til í sambandi við ítróttin, sjálvt um tann tungi parturin liggur í tímunum aftan á tímunum í venjingini.

Hendan venjing fer fram, vitandi um, at úrslitið av kappingini er tengt at, ella heldur avgjørt í hesi fyrirreiking.

Hugurin klárar at yvirleva alla hesa hørðu venjing og er hetta ein fyrri-

mynd fyri vinnuliv okkara.

»Klárir til kamp!«, fyrirreikingin er liðug, taktikkurin er lagdur.

Bert ein vinnari verður í hesum dysti.

Hví vilja vit so fegin setast upp imóti hvørjum øðrum. Jú, kappingin liggur í okkum øllum, og innan ítróttin er henda kapping rættvis.

Tá vit fáa hetta rættvisi inn í alt samfelag okkara, eisini á embætismannastigi, kunnu vit siga við fólkið, at ein kapping kann setast í verk.

Í Føroyum eru mong, sum vilja geva av sær sjálvum fyri samfelagið, og er tað ein plikt fyri alt fólkið, samlað at seta karmar um eitt lógarapparat, sum tekur sær av kappingarreglunum, og irættsetan av teimum, ið fara út um rammurnar.

Poul Laksafoss

Valevni Javnaðarfloksins



Poul Laksafoss

Norðuroyggjum

